

การวิจัยนี้มีความมุ่งหวังเพื่อสำรวจความสามารถด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ของหัวหน้าสถานีนอนามัย จังหวัดปทุมธานีตามการประเมินตนเอง ในประเด็นความรู้ ทักษะ และการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความสามารถในการบริหารเชิงกลยุทธ์

การดำเนินงานใช้การวิจัยเชิงสำรวจแบบพรรณนาในการศึกษาหัวหน้าสถานีนอนามัย หรือรักษาการหัวหน้าสถานีนอนามัยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสาธารณสุขระดับต้น หรือด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ จำนวน 79 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเชิงสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ ที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และทดสอบใช้หาความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค 0.9475 และถูกส่งทางไปรษณีย์ไปให้หัวหน้าสถานีนอนามัยทำการประเมินตนเอง อัตราการตอบกลับเท่ากับร้อยละ 100 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยพรรณนาลักษณะของตัวแปรที่ศึกษาเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาด้วยค่าสหสัมพันธ์อันดับ และสัมประสิทธิ์การถ่วงน้ำหนัก

หัวหน้าสถานีนอนามัยประเมินตนเองว่า 1) มีทักษะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการประสานงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ในมิติการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ มิติการกำหนดกลยุทธ์ มิติการดำเนินกลยุทธ์ และมิติการควบคุมกลยุทธ์ อยู่ในระดับปานกลาง และ 3) มีความรู้เดิมเมื่อเปรียบเทียบกับที่ปรากฏในแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิควิธีการสำคัญในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ การดำเนินกลยุทธ์ และการควบคุมกลยุทธ์ ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสามารถด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ของหัวหน้าสถานีนอนามัยทั้ง 4 มิติได้บางส่วน ได้แก่ 1) อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อายุราชการ อธิบายความสามารถมิติการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ 2) การศึกษา การอบรมด้านบริหาร วิชาการ จำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบ อธิบายความสามารถมิติการกำหนดกลยุทธ์ 3) อายุ การศึกษา รายได้ การอบรมด้านบริการ วิชาการ การวิจัย และผู้บริหารระดับต้น การนิเทศงานของจังหวัด อธิบายความสามารถมิติการดำเนินกลยุทธ์ และ 4) เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อายุราชการ จำนวนเจ้าหน้าที่ในสถานีนอนามัย การอบรมผู้บริหารระดับต้น อธิบายความสามารถมิติการควบคุมกลยุทธ์

ในฐานะผู้บริหารสาธารณสุขระดับต้น หัวหน้าสถานีนอนามัยมีความสามารถด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคและวิธีการที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับน้อย

This research was aimed at surveying the strategic management competency of heads of sub-district health centers in Pathumthani province resulted from their self-assessment regarding the knowledge, skills, and their application to routine work, and the related problems and constraints; and determining the relationship between personal factors and the strategic management competency

A descriptive survey research was conducted to study 79 health center heads or acting heads who obtained a training course of primary health manager or strategic management. The instrument was a strategic management informative questionnaire that was examined the content validity and tested for its reliability with a Cronbach alpha coefficient of 0.9475 and was mailed to the subject. The return rate was 100%. Data processing and analysis was done by computer package program. The variables were described as percent, mean and standard deviation; and their relationships were determined by correlation ratio (Eta^2) and coefficient of determination (R^2).

The health center heads assessed themselves 1) possessing the skills of leader and leadership, communication, and cooperation at moderate level; 2) possessing strategic management competency in the dimensions of strategic analysis, formulation, implementation, and control at moderate level; and 3) possessing the former knowledge compared to those shown in the questionnaire at low level, particularly the important techniques and methods of strategic analysis, implementation, and control. There were significant variables that can explain the partial variability of strategic management competency of the health center heads of all 4 dimensions: 1) age, education, income, marital status, and work experience can explain the strategic analysis dimension; 2) education, obtaining management and technical trainings, and numbers of assigned villages can explain the strategic formulation dimension; 3) age, education, income, obtaining service, technical, research, and primary manager, and supervision from the provincial officials can explain the strategic implementation dimension; and 4) sex, age, education, income, numbers of staff in the health center, and obtaining primary manager training can explain the strategic control dimension.

As a primary health manager, the health center chief possessed the strategic management competency as a whole at the moderate level and possessed knowledge and understanding about the techniques and methods which are the elements of strategic management process at low level.